

Fóia acésta ese in tóta joi-a, — dar prenumeratiunile se primescu in tóta dítele.

Pretulu pentu Austria je anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tieri: pe anu 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tóte siodiunile si bani de prenumeratiune sunt de a tramite la Redactiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Pentru ce ? — éc' asié!

Omenimea, in nedreptatea si partinirea sa sfasie fara crutiare pe nerodi.

Dar, pentru Dumnedieu, fiti mai indulgenti condemnandu acésta turma: nu uitati, cá ea forméza bas'a fundamentala a societátii.

Lumea ar paré tabloulu celu mai tristu, celu mai monotonu, de ar fi compusa numai de intieopti.

* * *

Fara nerodi, perfidi'a, injosirea, hoti'a, calomni'a, siarlatani'a, suficieni'a, lingusirea, vanitatea, si alte mii de mici nuantie, aru disparé cu totulu in cátu acestu mare tablou numitu *Lumea* ar deveni obositoriu, lipsindu-i concursulu acestoru motori ai societátii.

* * *

Nerodii dara sunt de utilitate publica.

Si principalulu loru meritu e tocmai aceea ce se pare, la prim'a vedere, cá este principalulu loru defectu: ei nu rationéza, séu mai bine, tóta ratiunea loru se cuprinde in respunsulu: **Éc' asié!**

* * *

Intréba pe unu principe: pentru ce este surdu la strigatulu unei natiuni intregi?

Pe unu ministru: pentru ce se inganfa de incapacitatea sa?

Pe unu deputatu: de ce se abtienne la voturile salutarie natiunii sale?

Pe unu functionariu: de ce este servilu cu cei mari si arogantu cu cei mici?

Respunsulu loru va fi: **Éc' asié!**

* * *

Intréba pe unu literatu l de ce face politica in locu de literatura?

Pe unu filologu: de ce pocesco limb'a?

Pe unu umoristu: de ce n'are saru?

Pe unu jurnalistu: de ce-si vinde pén'a?

Pe unu poetu: de ce tortura pe lectori cu versuri schiope?

Pe unu baetielu: de ce fuge de la scóla, perdiendu timpulu cu jurnalistic'a séca séu cu discursuri publice insipide?

Intréba-i, si toti pana la unulu ti-voru respunde: **Éc' asié!**

* * *

Intréba pe unu autoru dramaticu, de ce compune piese, in cari *patiesce* numai elu?

Pe unu directoru de teatru: de ce asardéza pe scena comedii clasice, reu interpretate de artisti si reu intielese de spectatori?

Pe unii actori: de ce nu se asociéza intre dinsi, in locu de a platí din munc'a loru o lista civila unui dictatoru de culise?

Pe unele acritie: de ce cauta a fi respectate numai ca artiste, ér nu si ca femei?

La aceste intrebâri, vei capetá acela-si respunsu: **Éc' asié!**

* * *

Intréba pe unu tata de familia: de ce se ruina cu D-n'a X, si neglige educatiunea copiiloru sei?

Pe unu bacanu avutu: de ce si-marita fét'a cu unu lifuroiu de logofetielu?

Pe unu negutiatoriu: de ce face creditu unui *fashionabilu*, ce n'are alta avere nici chiaru in perspectiva, de cátu venitulul jocului de carti?

Pe unu elegantu: de ce cumpera aceea-si haina cu indoitu pretiu?

Pe unu patriotu de ocaziune: de ce a dísu *da* si n'a avutu curagiulu de a díce *nu*?

Pe unu camatariu: de ce imprumuta cu suta la suta si in conditiuni de a riscá sumele imprumutate din caus'a laconiei sale?

Pe o dama frumóssa: de ce pune albu si rosii pe obradiu, candu peliti'a naturala i vine mai bine? Intreba-i, si toti ti-respundu: **Éc' asié!**

* * *

Si cu tóte acestea, nerodii, o mai repetâmu, sunt totu asié de utili ca si ómenii de spiritu, a carora ei sunt Providenti'a.

Nimicu nu este de prisosu in natura: deci, ei trebuie sê-si deplínésca misiunea lorú aci josu.

Sórele e ardiatoru, inse de l'ar fi suprimatu bunulu Domnedieu, omenimea n'ar fi potutu esistá Plói'a, candu cade in torente, e superatória; inse suprimédu-se, vitalitatea s'ar stinge.

Suprimati pe nerodi, si causele perdute nu voru mai gasi aperiatori; suprimati-i, si industriele riscate nu voru mai avé sprijinitori; suprimati-i, si reputatiunile usurpate nu voru mai esistá; suprimati-i, si se va perde deosebirea între bine si reu.

Mi-iau caciul'a pana la pamentu denaintea nerodiloru, repetédu acestu cuventu alu Evangeliului: „fericiti cei saraci cu duhulu, cá aceia voru mosteni imperati'a ceriului.“

Scrisorile lui Pacala câtra Tandala.

Frate de cruce!

Te voi mirá vediendu, cá ti scriu din Paris. Lucru fórté naturalu! Esesonulu nebuniloru, — nu e mirare dar, cá si eu me luai dupa lume...

Caus'a principala inse pentru ce am parasitu patri'a si am venitu aici e: cá sum — avutu.

Da, sum avutu, am facutu unu haupttreffer si acum nu asiú in schimbá nici chiar cu — fondulu teatrului nationalu.

Indata ce am primitu banii la mana, facui si eu ca alti multi romani, me lapedai de próst'a mea natiune — si pasii in lumea larga, am pornitu la voiajii in Evrop'a, pe scurtu, lapedai opincile si me facui cavaleru întregu.

Se întielege de sine, cá mai nainte de tóte mi cercai o — adorata, pe carea o iubiamu de multu, pre cum me iubiá si ea de multu...

Si asié indeplinu fericitu si urmarindu idealulu meu — venii si me asediai aici.

Trei díle numai, si Rebec'a, dulcele meu angeru, (dupa ce s'ar fi botezatu de crestina,) deveni fidel'a mea socia, si mi promise, cá nu va mai jocá pe fune, nici nu va mai calari in circusu.

Poti cugetá ce omu fericitu sum eu! Am o multime de amici si in câte-va díle am facutu fórté mare cunoscintia — pe langa tóte cá nici ideia n'am de limb'a franciuzésca. Cu nevést'a inea numai prin semne me potu întielege — dar eu si asié sum indestulitu!

Nu este dí lasata de Domnedieu sê nu fia la mino vr'unu banchetu, jocu séu alte petreceri.

De multe ori me asiediu intr'unu scaunu móle si pana ce nevést'a necasesce pre cavaleri si si-petrece, pana atunci eu cugetu la celo trecute...

Ce lucruri prozaice au fostu acele...

A lucrá la sóre; in frigu si in caldura; a studiá cu ani întregi, ca sê poti capetá o slugibutia; a strigá in lumea larga contra nedreptátiloru, fara ca sê aiba vr'unu resultatu.

Séu, cátu de ridiculosu mi pare acum luptele nationale de la voi si alte lucruri ciudate.

Bine a dísu Br... cá la Paris, sunt alti gendarmi, alte ciacauc.

Aicé este viétia, nu la voi! Aici sunt amici fideli si aici e stimatu omulu ca omu.

Nu seiu cum s'a întemplatú, cá cine va a descoperitu, cá eu sum Romanu.

Eram desperatu cu totulu, cá m'oru parési amicii. — Dar de unde?...

— Ah! Moise — asié me numescu ei, desi nu-mai nevést'a mea a fostu jidan'a — Rumén? Rumén?

Cum s'a descoperitu originea mea, peste o óra me impresurara o multime de boiari din Romani'a.

Cu ei apoi me mai întielesci cane-canescu si insemnu de amicitia, am fost constrinsu, — sê imprumutu pe fia-care câte cu câte-va sute.

Dar pentru amici ce nu sacrificá omulu?!

Mi-enerara apoi ce viétia fericita au boierii cari petrecu aici, — au creditu fórté mare!

Poti vedé, frate Tandala, cá acum cauta sê faci cum face lumea, — pentru aceea ti-am si scriu — ca unui prietenu vechiu — si éta te si svatuiescu, ca sê lasi tóte nebuniile nationale si romanesci — si totu pune pe loteria, pana vei ajunge omu fericitu ca mine.

In locu sê conferesci pentru nesce lucruri próste cum sunt de esemplu pentru scóle, biserici, societáti, biblioceti, teatru — mai bine — pune pe loteria.

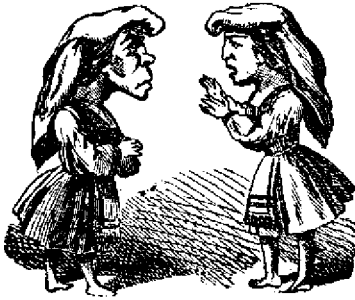
Ce lipsa au romanii de acele? se traimi pana potemu, — cá apoi déca vomu mori totu mortu vomu fi.

Fii dar întieptu si fá cum te-am invetiatu eu; si cum facu multi la noi.

Cátu mai curendu ti-voiu scrie despre miscá-rile de aici, si pana atunci remanu alu teu frate de cruce.

Pacala.

TRÉNCA si FLÉNCA.

T. Unde fusesi, sora draga, de nu te-am vedutu atât'a vreme?

F. Am umblatu prin Orbi'a-mare.

T. Ce ai cautatu acolo?

F. Am avutu de lucră la protopopulu Crisiu.

T. Ce vorbesci tu de acoste? Dapoi că protopopulu acela nu siede acolo, că-ci Orbi'a-mare nu cade in protopopiatulu seu!

F. Ba dio acela siede acolo.

T. Si-apoi ispravit'ai bine cu elu?

F. Ba.

T. Cum asié?

F. D'apoi me dusei la elu, inse nu potui intrá, ca-ci in tinda mi-stete in cale gazdói'a dsale, o calvina cu numele Sári, carea me intrebá ce vreu? I spusei. Ea se duse inlaintru, si fiindu usi'a deschisa, audii cum intrebá protopopulu cá cine e p'afara? Sári respunde: „Egy oláh nyevászta!“ Protopopulu i díse: lasa intre! Sári osi la mine si mi-spuse, cá parintele protopopu asta-di nu póte primí pre nime.

T. Se vede, cá Sári grigesce bine de parintele protopopu.

F. Bine dio acea, candu e frigu nu lasa pe pop'a nici la biserica.

Se cauta!

Invetiatorii din protopopiatulu Oradei-mari aru tiené bucurosú o conferintia invetiatoréscă, inse n'au conducatoriu, se cauta dar unu conducatoriu.

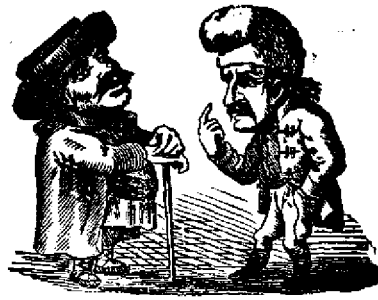
Friptur'a de gâsca.

Dupa unu prandiu intrebá o dama pe vecinulu seu, cá de ce s'a pusu friptura de gâsca totu-de-una innaintea ei. „Dieu“ respunsu acest'a „nu soiu care ar fi caus'a; dar intrebarea dtale atât'a e de unica, încátu de câte ori voi vedé o gâsca, totu-de-una mi-voiu aduce aminte de dta.“

Imprumutu bunu.

Nesce baeti intrecuti cari treceau pe langa o betrana ce maná nesce magari, o salutara: „Buna deminéti'a, mam'a magariiloru!“ „Buna demanétia, copii mei!“ respunde bab'a.

TANDA si MANDA.

T. Frate Mando, fostu ai la dieta?

M. Fostu.

T. Ce nou scii de acolo?

M. D'apoi unu deputatu magiaru a dísu, cá déca nu se va votá ajutoriulu pentru vedavele honvediloru, prin acést'a natiunalitátiloru li se va face nedreptatea cea mai mare.

T. Vedi cátu de mult u ne iubescé dsa!

Datin'a nu este a dóu'a natura.

(Discursu tienutu in siedinti'a casinei romane din O.)

Domniloru! — (Diserantele se uita impregiuru si nu vede nici o dama apoi continua:) si Domniloru!

Se díce, cá datin'a este a dóu'a natura a omului!

Eu inse sum de parerea contraria! (Sé audímu, sé audímu.)

Pentru ce?

Voiu desfasiurá parerile mele indata. (Bé unu pocalu de apa, publiculu incepe a tusi.)

Am esperiatu, domniloru, — cá-ci am avutu adesea ocasiune, — cá datin'a nu este a dóu'a natura a omului! (Bravo! Sé audímu!)

Asié e!

Cá-ci déca datin'a ar fi a dóu'a natura, atunci de locu nu ar fi datina, ci — a dóu'a natura (Voci, asié e, bravo, aplause prelungite,) inse natura — dupa parerea mea nu este numai una a nume: natur'a naturala. (Aplause, asié, sé audímu.)

Din aceste dar, speru, cá ati potutu vedé si v'ati potutu convinge, cá datin'a nu este a dóu'a natura. — Si de órace timpulu e naintatu — multiamindu-ve de paciinti'a cu care me ascultarati incheiu pentru astadata cu: Datin'a nu este a dóu'a natura. — Quod erat demonstrandum! (aplause prelungite, plóia de cunune, si strigate de sé traiéscă.)

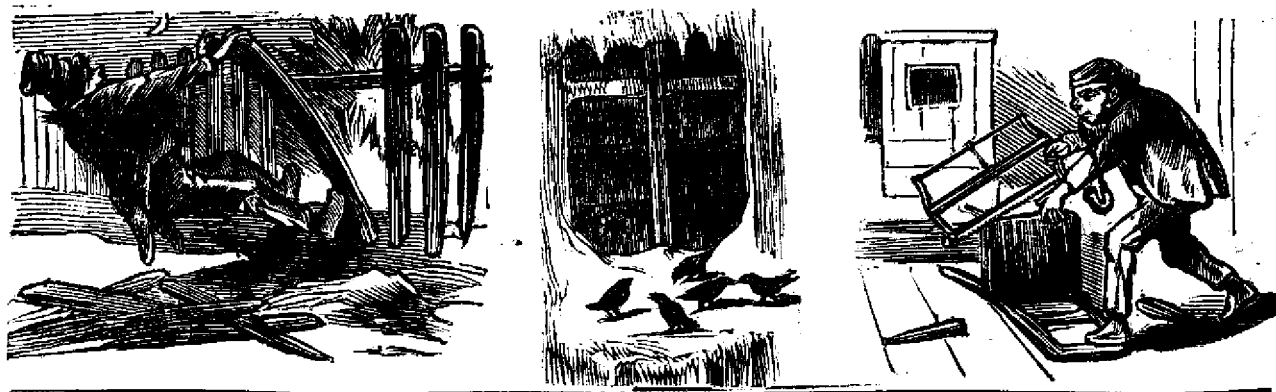
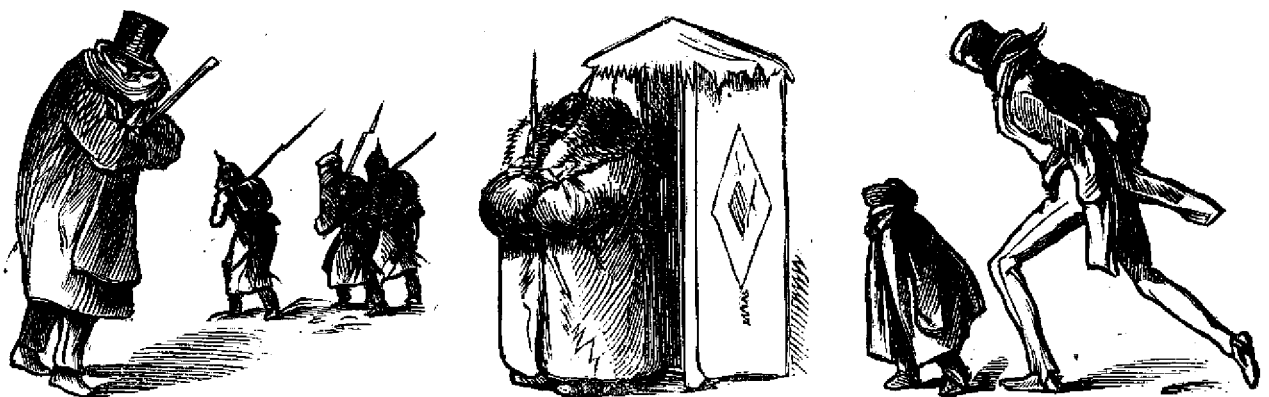
Dorinti'a unui morbosu.

Unu omu greu bolnavu díse mediculu seu, cá ar dori, ca sê-lu sectiuneze dupa mórta.

— Pentru ce? — lu intrebá mediculu.

— Pentru cá m'asiu simtî fórte nefericeitu, déca nu asiu scí caus'a bólei mele.

Frigu de optu-spre-diece graduri.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: **Iosifu Vulcanu.**

Ca tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesciloru Nr. 9.